

మానవ హృదయాలు

మనిషి ప్రతి హృదయం ప్రకృతి పరంగా మూడు గుణాలు కలిగి ఉంటుంది. అవి 1, నఫ్‌సే అమ్మారా (తమో గుణం) 2, నఫ్‌సే అవ్వామా (రజో గుణం) 3, నఫ్‌సే ముత్మయిన్నహ్ (సత్వగుణం).

1, నఫ్‌సే అమ్మారా (తమో గుణం): ఆంతర్యంలో జనించే దుష్ప్రేరణలు, చెడు తలంపులు మరియు రాక్షసత్వం వంటి గుణాలు కలిగిన హృదయం.

2, నఫ్‌సే అవ్వామా (రజో గుణం): అంతర్మధనం చెందే మనసు, ఆత్మ విమర్శ చేసుకొనే మనసు, లోలోపలే పశ్చాత్తాపం చెందే మనసు. అంటే మంచి-చెడు రెండిటిపై కూడా మనసు ఆరాటం చెందుతుంది.

3, నఫ్‌సే ముత్మయిన్నహ్ (సత్వగుణం): తృప్తిపొందిన ఆంతర్యం. ధైర్యతాపదాస్యంలో సంతృప్తిచెందిన మనసు. అంటే నఫ్‌సే అమ్మారా గుణానికి వ్యతిరేకమైనది.

ఆ మూడు గుణాల గురించి అల్లాహ్ ఇలా తెలియజేశాడు: “ఆత్మ సాక్షిగా! దాన్ని తీర్చిదిద్దిన వాని సాక్షిగా! మరి (ఆయన) దానికి చెడునూ, చెడునుంచి తప్పించుకుని మసలుకునే ప్రేరణను ఇచ్చాడు. దానిని (అంతరాత్మను, మనసును) పరిశుద్ధ పరుచుకున్నవాడు సాఫల్యం పొందాడు. దాన్ని అణచి పెట్టినవాడు నష్టపోయాడు.”¹

మరియు ఒక దుఆ ఇలా ఉంది: “అల్లాహ్‌హుమ్మ ఇన్నీ అస్‌అలుక నఫ్‌స్ ముత్‌మయిన్నతన్ తూమిను బిలిఖాయిక వతర్జా బిఖజాయిక వ తఖ్‌నవు బి అతాయిక”

¹ (సూరతుష్ షమ్స్: 7-10).

అల్లాహ్‌ను ప్రేమించండి!-స్వర్గాన్ని చేరుకోండి

18

(ఓ అల్లాహ్ నీ పట్ల సంతృప్తి చెందే, నిన్ను కలవటాన్ని విశ్వసించే, నీ తీర్పులను అంగీకరించే, నీ ప్రసాదాలతో సంతృప్తి చెందే మనసును నాకు ప్రసాదించమని నేను నిన్ను ప్రార్థిస్తున్నాను.)¹

1, నఫ్‌సే అమ్మారా (తమో గుణం):

హజ్రత్ జునైద్ (రహ్‌మతుల్లాహి అలైహి) ఇలా తెలియజేశారు: చెడు తలంపులకు కారణం **‘నఫ్‌సే అమ్మారా’**: అది మానవ వినాశానికి, శత్రువుల సహాయానికి, మనోవాంఛల విధేయతకు మరియు ప్రతి చెడు కార్యానికి కార్యం అవుతుంది.²

‘నఫ్‌సే అమ్మారా’ గుణం కారణంగా మనిషి చెడు తలంపులకు గురికాబడతాడు. కనుక ఖుర్ఆన్‌లో ఇలా ఉంది: “నేను నా మనసు పవిత్రతను గురించి చాటుకోవటం లేదు. నిశ్చయంగా మనసైతే చెడువైపుకు ఎలాగూ పురికొల్పుతుంది. అయితే నా ప్రభువు దయదలిచిన వారి విషయంలో మటుకు అలా జరగదు. నిస్సందేహంగా నా ప్రభువు అపారంగా క్షమించేవాడు, అమితంగా దయదలిచేవాడు.”³

మరియు అల్లాహ్ ఇలా తెలియజేశాడు: “ఎవరి హృదయాన్ని మేము మా ధ్యానం పట్ల నిర్లక్ష్యానికి లోను చేసామో, ఎవడు తన మనోవాంఛల వెనుక పరుగులు తీస్తున్నాడో, ఎవరి పని మితిమీరి పోయిందో అతనికి విధేయత చూపకు.”⁴

¹ (ఇబ్ను కసీర్, మరియు కొన్ని తఫ్సీర్ గ్రంథాలలో ఈ హదీసును ప్రచరించారు. కానీ ఈ హదీసు బలహీనమైనది. సిల్‌సిలతుజ్ జయిఃఫా: 4060).

² (అరిసాలా అల్ ఖషీరియా:1/73).

³ (యూసుఫ్:53).

⁴ (సూరతుల్ కహఫ్: 28).

అల్లాహ్‌ను ప్రేమించండి!-స్వర్గాన్ని చేరుకోండి

19

“నిశ్చయంగా హృదయానికి వంద మరణాలున్నాయి. చివరి మరణం అల్లాహ్‌తో తెగతెంపులకు గురి అవుతుంది. అలాగే హృదయానికి వంద ప్రాణాలున్నాయి. చివరి ప్రాణం అల్లాహ్‌ను కలుసుకోవడం. నిశ్చయంగా ప్రతి ఒక్క పాపం వలన మనసుకు చావు ఉంది. మరియు ప్రతి పుణ్యం కారణంగా మనసుకు జీవం ఉంది.”¹

2, నఫ్‌సే లవ్వామా (రజో గుణం):

నఫ్‌సే అమ్మారా, మరియు నఫ్‌సే ముత్మయిన్నహ్‌కు మధ్య ఉన్న గుణం. లేక ఆ రెండిటికి చెందిన గుణం. ఎందుకంటే ‘నఫ్‌సే లవ్వామా’ మంచి-చెడు రెండిటిపై కూడా మనసు ఆరాటం చెందుతుంది.

మరియు కొంత మంది ధర్మ గురువుల అభిప్రాయం ప్రకారం: “ఈ ఆత్మ నింద లేక అంతర్మథనం మంచి-చెడు రెండిటిపై కూడా జరుగుతుంది.

మంచి విషయంలో ‘ఇంకా ఎందుకు చేసుకోలేదు?’ అని మనసు బాధ పడుతుంది.

చెడు విషయంలో ‘అయ్యో ఈ చెడుకు ఎందుకు పాల్పడ్డానో!? దాని జోలికి పోకుండా ఉంటే బాగుండేదే!’ అని మధనపడుతుంది.”

హజ్రత్ వాబిసా బిన్ మాబద్ (రజియల్లాహు అన్హు) కథనం: నేనొకసారి ప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) సన్నిధికి వెళ్ళాను. అప్పుడు (నేనేమీ చెప్పకముందే) ఆయన, “నువ్వు సత్కార్యం గురించి అడగటానికొచ్చావు కదూ!” అన్నారు.

నేను ఔనన్నాను. దానికాయన, నీ మనసునడుగు (చెబుతుంది).

¹ (అఫ్‌సీ త్ త్తరీ: 1/303).

అల్లాహ్‌ను ప్రేమించండి!-స్వర్గాన్ని చేరుకోండి

నువ్వు చేస్తున్న పని పట్ల మనస్సు నిమ్మళంగా ఉండి, హృదయంలో ఎలాంటి అలజడి లేక పోతే అదే సత్కార్యం. కాని నీ మదిని తొలిచేది, నీ హృదయంలో సంశయాలు సృష్టించేదే పాపకార్యం. ప్రజలు నీతో ఆ పని సమ్మతమేనని చెప్పినా సరే; సమ్మతమేనని చెప్పినా సరే.¹

హజ్రత్ అగ్ర్ ముజనీ (రజియల్లాహు అన్హు) కథనం ప్రకారం; ప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ఇలా ప్రభోదించారు:

“నిశ్చయంగా (కొన్నిసార్లు) నా హృదయం మీద కూడా ఒక తెర లాంటిది కమ్ముకుంటూ ఉంటుంది. అయితే నేను రోజుకి వందసార్లు అల్లాహ్‌ను క్షమాభిక్ష కోసం వేడుకుంటూ ఉంటాను.”²

హజ్రత్ ఇబ్ను అబ్బాస్ (రజియల్లాహు అన్హుమా) ఇలా తెలియజేశారు: “నిశ్చయంగా మంచి కార్యం వలన మనసు కాంతితో నిండిపోతుంది, ముఖం మెరుస్తుంది, శరీరంలో బలం వస్తుంది, ఉపాధిలో వృద్ధి అవుతుంది, ప్రజల హృదయల్లో ప్రేమ జనిస్తుంది.

మరియు చెడు కార్యం వలన మనసు కాంతి హీనమవుతుంది, ముఖం మసిబారు పోతుంది, శరీరం బలహీనమవుతుంది, ఉపాధిలో సమృద్ధి లభిస్తుంది. ప్రజల హృదయల్లో ద్వేషం రగులుకుంటుంది.”³

షేఖుల్ ఇస్లామ్ ఇమామ్ ఇబ్ను తైమియా (రహ్‌మతుల్లాహి అలైహి) ఇలా తెలియజేశారు: “మనిషి కార్యాల కారణంగా మేలుగాని, కీడుగాని, మంచి మార్పుగాని మొట్టమొదట ప్రభావితమయ్యేది ఆంతర్యం.

¹ (అహ్మద్: 17313, సునన్‌దారమి:2588, సహీహ్ అత్తర్గీబ్ వత్తర్గీబ్: 1734).

² (ముస్లిం:4870).

³ (మజ్మాఅతుల్ ఫతావా ఇబ్ను తైమియా: 2/424).

అల్లాహ్‌ను ప్రేమించండి!-స్వర్గాన్ని చేరుకోండి

ఆ తరువాతనే దాని ప్రభావం మనిషి శరీరంపై ఉంటుంది. మనస్సును మంచిగా ఉంచుకుంటే దానికి న్యాయం చేసినవారవుతాము.

మరియు దానిని చేడు (కోరికల)కై వదిలేస్తే మనస్సుకు అన్యాయం చేసినవారవుతాము. కనుక అల్లాహ్ ఇలా తెలియజేశాడు:

“ఎవరైనా సత్కార్యం చేస్తే తన మేలుకోసమే చేసుకుంటాడు. మరెవరయినా దుష్కార్యానికి ఒడిగడితే దాని దుష్ఫలితం అతని మీదే పడుతుంది. నీ ప్రభువు మాత్రం (తన) దాసులకు అన్యాయం చేసేవాడు కాదు.”¹

మరియు అల్లాహ్ ఇలా తెలియజేశాడు: “ఎవడయినా సత్కార్యం చేస్తే తన స్వయం కోసమే చేసుకుంటాడు. మరియు ఎవరయినా దుష్కార్యానికి ఒడిగడితే దాని పాపఫలం స్వయంగా అతని మీదే పడుతుంది....”²

3, నఫ్‌సే ముత్మయిన్నహ్ (సత్వగుణం):

అల్లాహ్ ఆజ్ఞకు కట్టుబడి మంచి పనులు చెయ్యటకై తపించే హృదయాన్ని మరియు ధైవత్వ దాస్యానికి ముందుండే మనసును ‘ముత్మయిన్నహ్’ అని చెప్పడం జరుగుతుంది. ఈ మనుసున్నవారే అల్లాహ్ ప్రీయతములుగా పేర్కొనబడతారు. మరియు వారికి స్వర్గం కూడా లభిస్తుంది.

కనుక అల్లాహ్ ఇలా తెలియజేశాడు: “ఓ ప్రశాంత మనసా! నీ ప్రభువు వైపునకు పద! నువ్వు ఆయన పట్ల సంతోషించావు. ఆయన నీ పట్ల సంతోషించాడు. కాబట్టి (సత్కరించబడిన) నా దాసులలో చేరిపో. నా స్వర్గంలో చేరిపో (అని విధేయులతో అనబడుతుంది).”³

¹ (హమీమ్ అస్సజ్దా: 46).

² (సూరతుల్ జాసియ: 15).

³ (సూరతుల్ ఫజ్: 27-30).

అల్లాహ్‌ను ప్రేమించండి!-స్వర్గాన్ని చేరుకోండి

మరియు ప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) ఇలా తెలియజేశారు: “ఎవరయితే అల్లాహ్‌ను కలుసుకోవాలని కోరుకుంటారో అల్లాహ్ అతన్ని కలుసుకోవాలని కోరుకుంటాడు.

ఎవడైతే అల్లాహ్‌ను కలుసుకోవటాన్ని ఇష్టపడడో అల్లాహ్ అతన్ని కలుసుకోవటాన్ని ఇష్టపడడు.

(హజ్రత్ ఆయిషా (రజియల్లాహు అ స్థా) చెబుతున్నారు): ఆ మాట విని నేను, “దైవ ప్రవక్తా! ఇష్టపడకపోవటమంటే మరణాన్ని ఇష్టపడక పోవటమా? అలాగయితే మాలో అందరూ మరణాన్ని అసహ్యించుకునే వాళ్ళే” అని అన్నాను.

అందుకాయన ఇలా చెప్పారు: “దానర్థం అదికాదు. (మరణ సమయంలో) విశ్వాసికి దేవుని కారుణ్యం ఆయన ప్రసన్నత మరియు స్వర్గ శుభవార్తలు అందజేసినప్పుడు అతను అల్లాహ్‌ను కలుసుకోవటానికి ఇష్టపడతాడు. అల్లాహ్ కూడా అతన్ని కలుసుకోవటానికి ఇష్టపడ్తాడు.

దీనికి భిన్నంగా అవిశ్వాసికి (మరణ సమయంలో) దైవశిక్ష, దైవ దూతలు, అప్రసన్నతల ‘దుర్వావార్తలు’ అందజేసినప్పుడు. అతను అల్లాహ్‌ను కలుసుకోవటానికి అయిష్టపడతాడు. అల్లాహ్ కూడా అతన్ని కలుసుకోవటాన్ని అసహ్యించుకుంటాడు.”¹

ఇమామ్ ఇబ్నుల్ ఖయ్యామ్ (రహ) ఇలా తెలియజేశారు: “హృదయానికి ఈమాన్(విశ్వాసం) మరియు పుణ్యకార్యాలు ఆహారం లాంటివి, అవి లేకుండా హృదయం జీవించడం కష్టం. అవే హృదయానికి శక్తినిస్తాయి.”²

¹ (బుఖారీ: 6026, ముస్లిం: 4844).

² (అల్ జవాబుల్ కాఫీ, పేజి: 167).

విశ్వాసి వద్దకు మరణ దూతలు వచ్చి: “ఓ పరిశుద్ధమైన మనసా! ఓ ప్రశాంత మనసా! అల్లాహ్ నుండి క్షమాపణ పొందుటకై, ప్రేమ పొందుటకై పదా”...అని అంటారు. మరియు స్వర్గం యొక్క శుభవార్తను కూడా ఇస్తారు. కనుక అల్లాహ్ ఇలా తెలియజేశాడు:

“అల్లాహ్‌యే మా ప్రభువు అని పలికి ఆ మాట మీదనే స్థిరంగా నిలబడే వారిపై నిశ్చయంగా అల్లాహ్ దూతలు అవతరిస్తారు. వారు వారితో ఇలా అంటారు. ‘భయపడకండి, బాధపడకండి! మీకు వాగ్దానం చేయబడిన స్వర్గం అనే శుభవార్తను విని ఆనందించండి.’”¹

ఇలా నిష్కల్మషమైన హృదయాలు, నఫ్సే ముత్మయిన్నహ్ (ప్రశాంతత చెందిన మనసులు) కలిగినవారు మరణిస్తే వారి ఆత్మలు ఎంతో సంతోషంగా అల్లాహ్ ప్రేమ పొందుటకై ఆరాటం కలిగి ఉంటాయి. మరియు అల్లాహ్ కూడా వారిని కలుసుకొనుటకై ఇష్టపడుతాడు. ఇదే విజయవంతమైన ప్రేమ.

¹ (41, హామీమ్ అస్సజ్జా: 30).